Notă asupra ediţiei

Prezenta ediţie selectivă are drept scop să reînmănuncheze cele mai importante creaţii ale lui Nikolai Gogol, act editorial necesar, întrucît prima şi ultima întreprindere de acest fel s-a consumat la noi între anii 1954 şi 1958, cînd la fosta editură Cartea Rusă apărea ediţia de *Opere* în şase volume (care, practic, reproducea, cu tot cu aparatul critic, ediţia sovietică din perioada 1952-l953).

întrucît nu ne-am propus realizarea unei integrale gogoliene, am renunţat la poemul de tinereţe *Hans Kiicbelgarten,* la feluritele capitole şi fragmente tipărite de autor în presa timpului, care anunţau ample creaţii, niciodată însă duse pînă la capăt. De asemenea, ca - de exemplu - în cazul nuvelelor *Taras Bulba* şi *Portretul,* ne-am îndreptat atenţia asupra ultimei variante propuse de autor, făcînd abstracţie de versiunile iniţiale şi intermediare.

Deoarece nucleul operei beletristice gogoliene se articulează pe cicluri, care nu presupun neapărat o ordine cronologică (astfel, de pildă, *Portretul, Nasul, însemnările unui nebun* au fost scrise şi publicate în reviste după *Căsătoria* sau *Revizoml),* am adoptat un criteriu de structurare internă, dispunerea materialului pe volume conturîndu-se în modul următor:

- volumul I: *Serile în cătunul de lingă Dikanka* şi *Mirgorod;*
- volumul II: Nuvele şi opere dramatice;
- volumul III: *Suflete moarte;*
- volumul IV: *Pagini alese din corespondenţa cu prietenii; Spovedania unui autor; Gînduri despre Dumnezeiasca liturghie.*

Textul de bază la care se raportează prezenta ediţie este:

N.V. Gogol, *Sobranie socinenii v semi tomab,* Izdatelstvo Hudojestvennaia literatura, Moskva, 1976-l979 (citările după această ediţie se vor face prescurtat, cifra romană indicînd volumul, iar cea arabă, pagina). Pentru *Gînduri despre Dumnezeiasca liturghie* (scriere necuprinsă în ediţiile sovietice cunoscute nouă), am utilizat ediţia *Polnoe sobranie socinenii N. V. Gogolea v deseati tomab,* tom X, Izd-vo Slovo, Berlin, U2l. De regulă, s-au avut în vedere ultimele versiuni ale traducerilor romaneşti apărute după ediţia din 1954-l958 cînd acestea există. Revizuindu-le, am corectat tacit "rtografiile ieşite din uz, puţinele inadvertenţe şi greşelile de tipar. Principiile de ranshterare a numelor proprii sînt cele stabilite de *Dicţionarul ortografic, ortoepic ''orfologic al limbii romane,* Editura Academiei, Bucureşti, 1982, cu două îendamente, practicate şi în alte întreprinderi mai recente de acelaşi fel:

semnul moale şi semnul tare au fost marcate prin apostrof (numai în uPnnsul notelor şi comentariilor);

v , i a transliterarea numelor feminine s-a optat pentru după consoană, avînd în re necesitatea formării genitivului singular: Hivriei, Taniei, Oliei etc.

în cuprinsul aparatului critic, parantezele drepte se folosesc pentru a indica titlul în traducere romanească, urmînd imediat după titlul din original (al publicaţiei periodice, al operei respective) şi pentru a marca întreruperea citatelor sau completările aduse de noi.

Deoarece, prin modul său de structurare, fiecare ciclu marchează o etapă distinctă din creaţia scriitorului, toate cele patru volume sînt precedate de cîte un studiu introductiv şi însoţite de comentarii şi note, menite să plaseze lectura atît in perimetrul actual de receptare, cît şi în cel al epocii contemporane autorului. Notele indică, de asemenea, întîile traduceri romaneşti şi, pentru prima dată la noi, conţin posibile dezlegări ale onomasticii gogoliene (explicabilă, mai ales, prin limba ucraineană). La redactarea tabelului cronologic am profitat, pe lîngă numeroasele studii propriu-zis biografice, de *Hronologhiceskaia kanvajizni i tvorcestva N.V. Gogoka [Canavaua cronologică a vieţii şi creaţiei lui N.V. Gogol]* (inclusă în volumul al şaptelea al ediţiei ruse), precum şi de lucrarea lui V. Veresaev *Gogol v jizni, Sistematiceskii svod podlinmh svidetelstv sovremennikov [Gogol în viaţă. Culegere sistematică de mărturii originale ale contemporanilor],* Izdatelstvo Academia, Moskva-Leningrad, 1933. ,,

La sfîrşitul volumului I se anexează o *Listă de abrevieri.*

Pentru alcătuirea volumului I s-au utilizat ediţiile:

- N.V. Gogol, *Petrecerea serilor în cătunul de lîngă Dikanka,* traducere de Aurel Lambrino, Editura Univers, Bucureşti, 1972.
- N.V. Gogol, *Mirgorod,* traducere de Al. Teodoreanu şi Xenia Stroe; Dan Faur şi Isabella Dumbravă, Editura pentru literatură universală, Bucureşti, 1966.
- N.V. Gogol, *Taras Bulba (Mirgorod),* traducere de Al. Teodoreanu şi Xenia Stroe, Editura AlbatrosEditura Raduga, BucureştiMoscova, 1988.